

EVROPA

Člověk by si snadno mohl pomyslet, že „Starý kontinent“, jak se někdy Evropě přezdívá, nemůže v dnešní době cestovatele už ničím překvapit. Nebýt Tima, sympatického kluka, kterého jsem potkala hned první den svého putování, asi bych se v Evropě také moc nerozhlížela a spěchala bych do divočejších míst. To bych tomu dala! Vždyť tento světadíl mě překvapil svou pestrostí a množstvím koutů, kde příroda stále jasně vítězí nad člověkem.

↓ Království ledových obrů Eisriesenwelt

Nedaleko Salcburku jsem se ocitla v opravdové říši ledu. Jeden kilometr dlouhý úsek zdejšího jeskynního systému tvoří ledové stěny o tloušťce až 20 metrů a led tu doslova kraluje – najdete tu ledové sloupy, ledové sochy, ledové oblouky, mosty, kopce, tunely i plošiny... My jsme se sem dostali nejprudší lanovkou v Rakousku, kterou vám vřele doporučuji!

→ Do hlubin Bělověžského pralesa

Prales – a v Evropě?! Na pomezí Polska a Běloruska jsme se do jednoho (vlastně už posledního) zatoulali. Mezi staletí starými stromy, tlejícími kmeny a světélkujícími pařezy se ukrývají dávní vládci evropské přírody – majestátní zubři. Koho jsem se ale bála víc, to byli medvědi a vlci, kterým se tu daří jako za starých časů.

Mezi kontinenty v jezeře Þingvallavatn

Na Islandu jsme s Timem nevyšli z údivu! Divoká krajina je tu plná sopek, gejzírů s horkou vodou, hor a jezer. Největší jezero, zvané Þingvallavatn, vzniklo pradávno tak, že sopečná láva přehradila místní prameny. Potopili jsme se až na dno do slavné pukliny Silfra, kde se stýkají dvě tektonické desky, americká a euroasijská. Plavali jsme tak mezi kontinenty!

↑ Optimisticky v Optimistické jeskyni

Ukrajinskou Optimistickou jeskyni jsme se ani nepokoušeli projít celou – je totiž dlouhá přes 250 kilometrů a geologové v ní stále nacházejí dosud neznámé chodby! Její návštěva rozhodně stojí za to, protože se zde tvoří sádrovcové krystaly, které hrají všemi barvami. Ve spleťtém labyrintu chodeb ovšem není radno zabloudit!

→ Nebezpečné Camino del Rey

Ferrata Camino del Rey na jihu Španělska se pyšní přezdívkou „chodník smrti“. Ještě nedávno byla tato ferrata z důvodu častých úmrtí neopatrných turistů uzavřená! Dnes ji ale našťastí tvoří nové chodníky s jisticími lany a bezpečnostním zábradlím.

ZEMĚPISNÉ REKORDY:

Největší evropské moře:

Středozemní – 2 556 000 km².

Největší evropský ostrov:

Velká Británie – 216 777 km².

Největší jezero:

Ladožské v Rusku – 18 135 km².

Nejhlubší evropská propast:

Hranická v České republice – je dokonce nejhlubší zatopenou sladkovodní jeskyní na světě. Na její dno se zatím ještě niko nedostal. Dosud zmapovaná hloubka je 404 m.

Nejdelší evropské pohoří:

Ural – 2 400 km.

Ural je také jedním z nejstarších pohoří Evropy. Mimo jiné tvoří přírodní hranici mezi Evropou a Asií.

Via ferrata v Dolomitech

V italském pohoří Dolomity mi Tim ukázal ferraty. Turistické cesty horským terénem, kde vám při zdolávání nebezpečných úseků pomáhají jisticí ocelová lana, žebříky, železné stupy a další lidské výtvořky. A protože v Dolomitech natrefíte jak na horské louky, tak i na skalní masivy s ledovci a nehostinná sutinová pole, byly výhledy ze zdejších ferrat opravdu pestré.

EVROPA

1.

Sahara na severu Evropy

Nikdy by mě nenapadlo, že se v Pobaltí budu plahočit mezi horkými písečnými dunami, ale na Kurské kose, uzounkém poloostrově na jihu Litvy, je to možné! Krajina tu připomíná Saharu: od jednoho pobřeží ke druhému se táhno dlouhé písečné duny. Avšak pozor, jsou pohyblivé! Není proto radno scházet z dřevěných chodníků určených návštěvníkům!

2.

Mezi podmořskými nestvůrami

Nedaleko řeckého pobřeží se nachází nehlubší místo ve Středozemním moři, zvané prohlubeň Calypsó. Sahá až do hloubky 5267 metrů! V takto temných a chladných hlubinách, kam nikdy nedolehnou sluneční paprsky, žijí ti nejděsivější obyvatelé moří – všemožné paryby s vyceněnými zuby, bodcí a světlélkujícími tykadly... Podle mě vypadají jako pekelné příšery, ale copak si asi oni myslí o nás?

3.

Tajemství nejstrašidelnějšího lesa

Rumunsko není pověstné jen hrabětem Drákulou. V jeho vlasti jsme se dostali také k lesu Hoia Baciú, kam nám ale místní rozhodně nedoporučili vejít. Z povídání o lidech, kteří tu navždy zmizeli, setkali se s různými strašidelnými bytostmi, nebo se vrátili zranění, zestárlí nebo znetvoření, aniž by si pamatovali, co je potkalo, mi vstávaly vlasy hrůzou na hlavě!

NORSKÉ MOŘE

4.

Díra do pekla

Na severu Ruska ve 2. polovině 20. století vědci postupně vyhloubili nehlubší vrt na světě, který dosahuje do neuvěřitelných 12 kilometrů pod povrch Země! Rusové tu provedli řadu výzkumů a nakonec vrt v roce 1992 uzavřeli. Tím mi při prohlídce vrtné věže světlil legendu, podle které se vědci prokopali až do pekla, odkud uslyšeli strašlivé nářky!

7.

Po kolena v blátě

Maminka by teď určitě spráskla ruce, říkala jsem si, když jsem se – celá od bahna – drápla na jeden z ostrůvků v nizozemské části národního parku Waddenzee. Waddenzee je pobřežní zóna Severního moře, která se odtud táhne až k Dánsku a je proslulá velkými odlivy, během kterých může člověk doslova chodit po mořském dně. Rozhodně ale nečekejte, že se odtud vrátíte suší a čistí, a raději si přibalte dvoje náhradní ponožky!

8.

Na dohled od Mont Blancu

Pohled na nejvyšší horu Evropy jsme si vychutnali z nepřeborných vyhlídek v okolí Chamonix. Jelikož tu stojí lanovka s největším převýšením na světě, stojí za to vystát si zdejší dlouhé fronty a pak už si jen užívat můstky a chodníky mezi horami a ledovci – Alpy můžete vidět dokonce i skrze prosklenou podlahu jedné z vyhlídek. Avšak pozor, budete v takové výšce, že vám po vystoupení z lanovky možná stejně jako mně nepříjemně zalehnou uši!

9.

Silnice s nejkrásnějším výhledem

V Evropě jsme vyzkoušeli i jízdu na kole v náročném terénu. Grossglockner Hochalpenstrasse neboli vysokohorská silnice je otevřená autům, kolům i pěším a právě pro cyklisty bývá výstup nejsložitější. Vždyť cesta se klikatí výš a výš, vede i přes horské vrcholky a místy nepotkáte živáčka. Zato se pokocháte výhledem na horu Grossglockner a na ledovec Pasterze.

10.

Rozzuření býci v Pamploně

Měli jsme štěstí, do španělské Pamplony jsme dorazili začátkem července, kdy se tu koná jedna z největších slavností na světě. V úzkých uličkách starého města probíhá nebezpečný závod, při kterém lidé utíkají před stádem rozzuřených býků! Byl to pro mě jeden z nejnebezpečnějších zážitků v Evropě, ale místní na svou dávnou tradici nedají dopustit.

5.

4.

6.

5.

Kámen severských obrů

Cestou na vrchol norské hory Kjerag jsme nemohli minout opravdový unikát, dvoumetrový kámen Kjeragbolten, který před miliony let zůstal viset v úzké štěrbině mezi dvěma skalními masivy. Takto zaseknutý ve výšce 984 metrů ho tam najdete dodnes. Je z něj nádherný výhled na okolní fjordy, ale ruku na srdce, kdo z vás se odváží na kámen vylézt?

6.

Barevná světla nad hlavou, vedro uvnitř a sníh všude kolem

Ve Finsku není za bezmračných podzimních a zimních nocí nic neobvyklého, když se nad vámi místo hvězd rozzáří nekonečné barevné pruhy, říká se jim polární záře a ve Finsku častěji také „liščí oheň“. Tento přírodní úkaz jsme pozorovali skrze prosklená dvířka tradiční finské sauny.

1.

3.

12.

Moherské útesy – hlavně nespádnout!

Stát na samé hraně útesu, hledět na širý oceán a kamenité ostrůvky roztroušené na horizontu... a trochu se taky bát, aby člověk nespádl dolů... Tohle jsme s Timem zažili na západě Irska. Moherské útesy se tu tyčí do výše 200 metrů nad hladinou Atlantiku a místy jsou téměř dokonale kolmé.

11.

Vesuv – sopka, která čeká

Při návštěvě Neapole nás pohled na královnu zdejší krajiny téměř nikdy neopouštěl – sopka Vesuv totiž nad městem ční do výšky úctyhodných 1200 metrů. Dost často z ní stoupá dým, který všem připomíná, že sopka jen tiše dřímá... a jednou jistě znovu vybuchne.

2.

STŘEDOZEMNÍ MOŘE

EGEJSKÉ MOŘE

ČERNÉ MOŘE

ATLANTSKÝ OCEÁN

SEVERNÍ MOŘE

RODINICÝ ZÁLIV

BALTICKÉ MOŘE

IRÁKO

ČERNÉ MOŘE

ZTRACENÍ V LESE

Žízni v lese nejspíš neumřete. Vody je v lese dost. Tu, co teče v potoce, je potřeba převařit nebo nechat přefiltrovat na sluníčku. Dešťovkou, rosou, ale i podezřele nazelenalou vodou z mechorostů můžete svlažit hrdlo hned.

↓ Nocleh – nejlepší je zahrabat se do listí

Stavíte rádi domečky z klacíků, mechu a kapradí? Teď vás čeká něco podobného, akorát v trochu větším měřítku. Nejlépe to půjde u spadlého stromu nebo v díře po jeho kořenech. Ještě lepší – a taky mnohem lehčí – by bylo najít jeskyni. Dejte si však pozor, jestli ji už neobývá medvěd, nemusel by z vaší návštěvy být zrovna nadšený.

↑ Jelením na stopě

Taky se může vyplatit hledat a sledovat stezky, po nichž lesem pochoduje zvěř – většinou vás dovedou ke zdroji vody.

100% ekologická peřina

Ať už si ustelete kdekoliv, myslíte na jedno – v noci může být chladněji, než jste zvyklí z vyhřáté postele. Pro ten případ se zahrabejte do listí a spěte v polosedě, tak byste měli ztratit nejméně tepla.

→ Les z vás může udělat vegana

Ne každý se narodil s lukem a šípem v ruce, aby mohl lovit zajíce a srnky. Přesto nemusí umřít hlady – živit se dá i jinak, člověk se může zkrátka a dobře pást. Kopřivy, pampelišky nebo třeba výhonky smrčků by sice michelinskou hvězdu asi nedostaly, ale zasytit dovedou. A když se náhodou ztratíte během léta, můžete si pochutnat na lesních plodech!

↑ Rychlý jako prase?!

Divočák, rys, vlk, medvěd... Nejčastěji se v lesích setkáme s prvně jmenovaným. Agresivní bývají především bachyně, když se starají o selátka. I když se vám může takové prase zdát neohrabané a těžkopádné, vězte, že je mnohem rychlejší než vy. Na rozdíl od vás však neumí šplhat po stromech – a toho byste měli bez váhání využít.

RADA NAD ZLATO

1.

Nepanikařte a zůstaňte na místě. Budete tak mít větší šanci, že vás někdo najde.

2.

Označte si svůj výchozí bod, ke kterému se budete neustále vracet.

3.

Při obhlídkách rozhodně nechoďte daleko.

4.

Bude-li potřeba, rozdělte si oheň.

ZTRACENÍ V DŽUNGLI

O vodu džungle nemá nouzi. Nachází se v tůních a potůčcích, ale spoustu jí zadržují také rostliny – doporučit lze například kmeny bambusu, banánovníku nebo vinné révy. Ale pozor! Ne každá voda přijde vhod. Když je mléčně zbarvená, trpce zapáchá nebo má nahořklou či nakyslou chuť, dost možná byste se po jejím pozření otrávil. A o to patrně nikdo z nás nestojí.

Jenom klid!

V džungli si musíte každý svůj pohyb pořádně rozmyslet – každá nadarmo vydaná energie vám bude v dusném tropickém klimatu chybět. Až budete utíkat před jaguárem, ušetřené síly vám přijdou k dobru, uvidíte.

↓ Dávej pozor, kam šlapeš!

V džungli se rozhodně nevyplatí jít rovnou za nosem. Můžete se ztratit ještě víc a taky můžete šlápnout třeba na jedovatého hada, štíra nebo brouka s pořádnými kusadly. Jejda!

← Multivitaminový džus na dosah ruky

Kiwi, banán, datle, avokádo, ananas... Všechno tohle ovoce, které znáte ze supermarketů, v tropech roste. Jak se říká, stačí jen natáhnout ruku. Kdyby vás přepadla chuť na maso, můžete se pokusit o zázrak a ulovit třeba opici. Velké naděje do toho však nekládejte. Zato najít a lapit jedlý hmyz by nemusel být až takový problém – třeba mravenci jsou dobrý nápad. A těch proteinů...

← Hodila by se palanda

V džungli nikdy nespěte přímo na zemi – vaše tělesné teplo a vůně může přilákat jedovaté hady, brouky či jinou havěť. Když nic jiného, postavte si bytelnou podlážku a vyskládejte na ni palmové listy. Bacha na kokosy! Ustlat si pod palmou se může zdát jako dobrý nápad, ale jen do té doby, než z ní spadne kokosový ořech přímo na vaši hlavu. Podobně se vyvarujte spánku poblíž vody – mohutný příliv vás spláchne raz dva.

← Nedejte kůži lacino

I když se to může zdát jako nesmysl, v hustém tropickém porostu byste měli nosit dlouhé rukávy i nohavice a taky pevnou obuv. Ušetříte si tak škrábance od ostrých rostlin a budete alespoň něčím chráněni před dotěrným hmyzem a třeba i hadím uškntutím.